

ความสนใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง: กรณีศึกษา  
กลุ่มคนใน Gen Y และ Gen Z ที่อาศัยอยู่ในเขต  
จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ และยโสธร  
POLITICAL INTERESTS AND POLITICAL PARTICIPATIONS: CASE  
STUDIES OF GEN Y AND GEN Z PEOPLE RESIDING IN UBON  
RATCHATHANI, AMNAT CHAROEN  
AND YASOTHON PROVINCES

<sup>1</sup>ชัยศ จินารัตน์

<sup>1</sup>Chaiyot Jinarat

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, ประเทศไทย  
The Eastern University of Management and Technology, Thailand.

Chaiyosjinarat@gmail.com

Received : May 1, 2022; Revised : May 20, 2022; Accepted : May 30, 2022

### บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสนใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยใช้แบบสอบถามไปรวบรวมความเห็นของกลุ่มคน Gen Y และ Z ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ และยโสธรจำนวน 440 คน แล้วนำกลับมาวิเคราะห์ผลด้วยสถิติวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิจัยพบว่าความสนใจทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่กลุ่มคนใน Gen Y และ Z เป็นหญิงมากกว่าชายและมีอายุระหว่าง 18-35 ปี มีความสามารถปรับตัวได้เกือบทุกสถานการณ์ รวมไปถึงมีความคาดหวังต่อความสำเร็จค่อนข้างสูงจากการทำงาน 1-2 อย่างในช่วงเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ยังเป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่ายและใช้เวลาอย่างน้อย 1-2 ชั่วโมงสำหรับการออกกำลังกาย และในช่วง 1

---

<sup>1</sup> อาจารย์ ดร. หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

ปีที่ผ่านมาพบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้ออกไปเที่ยวนอกบ้านรวมถึงให้ความสำคัญกับการรับประทานอาหารที่สะอาด ปลอดภัยและใช้ Internet 3-4 ชั่วโมงต่อวัน

**คำสำคัญ;** ความสนใจทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง กลุ่มคน Gen Y และ Z

## Abstract

The objectives of this research were to study political interests and political participation. A questionnaire was used to collect opinions of 440 Gen Y and Z people living in Ubon Ratchathani, Amnat Charoen and Yasothon provinces. Then bring it back to analyze the results by statistical analysis of frequency, percentage and standard deviation. The results showed that political interest was low. Political participation was at a moderate level. While Gen Y and Z were more female than male and aged 18-35. with the ability to adapt to almost every situation Including the expectation of success is quite high from doing 1-2 things during the same period. They are also the ones who earn less than their expenses and spend at least 1-2 hours on physical activity. And in the past 1 year, it was found that most of them did not go out and focused on clean eating. Safe and use Internet 3-4 hours a day.

Keyword; Political interest Political participation, Gen Y and Z

## บทนำ

ความเสื่อมลงของประชาธิปไตยมีลักษณะตรงข้ามกับการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยให้สมบูรณ์แม้จะผ่านการเลือกตั้ง หรือไม่ก็ตามหากแต่ประชาชนต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการแบ่งแยกแม้เรื่องคุณธรรม หรือการมีศีลธรรมในการดำรงชีวิตมาตั้งแต่ระดับผู้มีอำนาจไปจนถึงคนธรรมดา ทั้งนี้เพราะทุกคนได้ชื่อว่าเป็นประชาชนคือ มีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันส่วนที่สำคัญอันแสดงออกได้ถึงความสำเร็จของประชาธิปไตยนั้น จะสามารถสังเกตได้ชัดจากการมีส่วนร่วมของทุกคนด้วยความบริสุทธิ์ใจ ปราศจากจุดมุ่งหมายอื่นแอบแฝงที่มักปฏิเสธได้ยากคือเรื่องผลประโยชน์กับ สิ่งตอบแทน เพราะถ้าสามารถปฏิบัติได้เช่นนี้แล้วย่อมได้ชื่อว่าเป็นประชาธิปไตยที่สูงขึ้น คือยกระดับคุณค่าความเป็นมนุษย์ให้กับทุกคนได้อย่างเท่าเทียมกัน แต่ทว่าในสภาพความจริงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน (วุฒิพร ถัมวราภัส และสุวิดา เป้าอารีย์, 2563)

การเข้ามาบทบาททางการเมืองของกลุ่มเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่เริ่มต้นจากการตั้งคำถามถึงความชอบธรรมที่กลุ่มพวกเขาได้รับจากผู้ใหญ่ในสังคม โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นที่ต่างไปจากชนบประเพณีเดิมที่คนรุ่นเดิมยากจะยอมรับได้ ทั้งที่มีหลากหลายเหตุผลที่ชี้ไปสู่การเปลี่ยนแปลง แต่อย่างไรก็ตามความสนใจทางการเมืองกลุ่มคนรุ่นใหม่ มักกล่าวถึงอยู่เสมอเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพที่เท่ากันของประชาชน ซึ่งเรื่องนี้ วิชัย เทียนถาวร (2564) แสดงความเห็นไว้ว่า ส่วนที่สำคัญที่นำไปใช้เป็นหลักประกันสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นได้คือ การมีรัฐบาลมาจากการเลือกตั้ง กับการมีหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนร่วมกันกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการทางการเมือง นอกจากนั้นแล้ว พระสิริรัตนเมธี และคณะ (2563) ยังได้กล่าวสนับสนุนไว้ว่า การส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักและเคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนเองกับผู้อื่นได้อย่างเท่าเทียมกัน จากการใช้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อสื่อสารให้ประชาชนได้เข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับหลักการที่แท้จริงของคำว่าประชาธิปไตยอยู่ที่การเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองกับผู้อื่นที่ต้องรับผิดชอบของแต่ละคน รวมไปถึงกระบวนการพัฒนาระบบขึ้นมาถ่ายทอดความรู้ สื่อสารข้อมูล ไปจนถึงการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมพัฒนาบ้านเมืองของตนเอง โดยเฉพาะจากการมีส่วนร่วมในรัฐบาลท้องถิ่นของตน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2564) และด้วยเหตุนี้ทำให้ประเด็นสำคัญอยู่ที่การเข้าไปร่วมกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นใหม่ทั้ง Gen Y และ Gen Z ที่ต่างมองเห็นตรงกันว่าการทำกิจกรรมเรียกร้องในสิทธิและเสรีภาพ โดยเฉพาะสิทธิมนุษยชนจากกลุ่มผู้มีอำนาจช่วยให้พวกเขามองคุณค่าทางการเมืองได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะสังคมต้องการพัฒนาประชาธิปไตยแต่ด้วยเหตุที่รัฐเผด็จการใช้อำนาจในการแทรกแซงสื่อและใช้กฎหมายกำจัดฝ่ายตรงข้ามล้วนแต่เป็นเหตุให้ประชาธิปไตยเสื่อมลง และที่สำคัญคือการทำให้คุณค่าความเป็นมนุษย์ของประชาชนลดลง ด้วยการจำกัดสิทธิ เสรีภาพและสร้างความแตกแยกในสังคมด้วยกลไกที่รัฐมี (ชนัญสกา อรณพ ญ อยู่ธยา และคณะ, 2563)

เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญที่นำมาสู่กระบวนการศึกษานี้อยู่ที่รูปแบบและวิธีการอันน่าสนใจกับมีผลต่อการสร้างแรงบันดาลใจให้กลุ่มคนอายุน้อยทั้ง Gen Y และ Gen Z ต่างเรียกร้องและแสวงหาสิทธิอันพึงมีของมนุษย์แต่ละคน แล้วต่างมีรูปแบบในการแสดงออกเพื่อสะท้อนถึงสิ่งที่กลุ่มตนต้องการจากสถานะที่เรียกว่าการเมือง ดังนั้นปัญหาสำคัญอยู่ที่ข้อเรียกร้องหรืออาจเรียกว่าเป็นสิ่งที่สนใจอันเกิดจากปัจจัยที่หลากหลายและแตกต่างของแต่ละคนที้นอกจากจะเจริญเติบโตต่างสภาพแวดล้อมกันแล้ว แต่ละคนยังมีบริบทที่ต่างกันออกไปด้วยเช่นเดียวกัน ดังที่ รศรินทร์ เกรย์ และคณะ (2559) อธิบายถึงคุณลักษณะที่โดดเด่นของกลุ่มคนใน Generation Y และ Z ว่ามีความเกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สื่อสังคม และความสำเร็จที่รวดเร็ว อันทำให้เกิดคุณลักษณะที่เด่นชัดและต่างไปจากกลุ่มคนรุ่นเดิมคือ X กับ Y ที่ความมีนิสัยซื่อสัตย์ (Integrity) เปิดกว้าง (Openness) อดทน (Tenacity)

และขอบคุณ (Care) ซึ่งด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมานี้ ล้วนแต่เป็นเหตุผลที่นำไปสู่การอธิบายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ของกลุ่มคนรุ่น Y กับ Z นอกจากจะต่างไปจากกลุ่มคนรุ่นเดิมแล้ว 1) อาจมีรูปแบบ หรือไม่มีรูปแบบก็ได้ แต่ 2) เน้นการเลือกตั้งให้ได้ผู้แทนที่ดีของกลุ่มตนเอง และที่สำคัญคือ 3) การแสดงออกเพื่อกิจกรรมสาธารณะ การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมกับสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ออกไปช่วยเหลือคนจน คนไม่มีที่พักอาศัย ไปจนถึงคนที่ถูกเอาเปรียบในสังคม

ซึ่งด้วยเหตุที่คนใน Gen Z ต้องเจริญเติบโตในช่วงเศรษฐกิจถดถอยบวกกับปัญหาสิ่งแวดล้อมถูกทำลายลงเป็นอย่างมากส่งผลให้กลุ่มคน Generation Z กว่าร้อยละ 56 หันมาใช้ Cryptocurrency กับอีก Gen Z หลายคนเริ่มดูแลสุขภาพจากการงดกินเนื้อสัตว์ อีกทั้งยังชอบความสะดวกสบายกับชอบความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวัน (ศูนย์วิจัยอนาคตศึกษา, 2565) กับเรียนรู้ที่จะต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคที่เข้ามาในชีวิตไปในทิศทางตรงข้ามกับคนรุ่น X และ Y เช่น งดใช้สินค้าที่มาจากการเอาเปรียบ และจัดกิจกรรมโต้ตอบสังคม หรือกลุ่มคนที่พวกเขาเชื่อว่าเป็นเหตุสร้างความเดือดร้อนและก่อความอยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม จึงทำให้เห็นได้ชัดว่านอกจากประเด็นสาธารณะที่ได้กล่าวมานี้ 1) ล้วนแต่เป็นเหตุสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มคนทั้งรุ่น Y และ Z ต่างให้ความสนใจและเริ่มต้นแสวงหาข้อมูลหรือความรู้ทางการเมืองสำหรับนำไปถกเถียง หรือแลกเปลี่ยนกับสังคม คือแลกเปลี่ยนทั้งภายในกลุ่มตนกับสนทนาในกลุ่ม Platform และ Social media ที่ชื่นชอบกับ 2) เมื่อได้ข้อสรุปทางการเมืองแล้วส่งผลให้กลุ่ม Generation Y และ Z ร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์ทางการเมือง ร่วมกันสร้างค่านิยมทางการเมืองใหม่ เช่น ความซื่อสัตย์ และการยึดเอาประชาชนเป็นศูนย์กลาง รวมไปถึงความพยายามในการเข้าไปกำกับ และติดตามการใช้นโยบายบริหารประเทศของรัฐบาลโดยเฉพาะการแสวงหาโอกาสและความก้าวหน้าในชีวิตของคนในรุ่น Y และ Z ที่มองเห็นถึงความสำคัญของการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน (Leonard, 2015)

ดังนั้นการศึกษาคุณลักษณะของคนในรุ่น Y และ Z แล้วจะสามารถนำมาพัฒนาความเข้าใจในสิ่งที่คนทั้งสองรุ่นนี้สนใจ เช่น โอกาสและความก้าวหน้าในการดำรงชีวิต (Leonard, 2015) การทำงานเป็นกลุ่ม และความสำคัญของความเห็นที่มีคุณค่า (Raslie & Ting, 2020) สำหรับนำไปกระตุ้นให้สนใจและคาดหวังให้เกิดการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของสังคมเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองแต่เพียงทางทฤษฎีมากกว่าการนำไปลงมือปฏิบัติจริงของกลุ่มคนรุ่นเดิม

## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ
2. เพื่อศึกษาระดับความสนใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเห็นของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z

## วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ความสนใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง: กรณีศึกษา กลุ่มคนใน Gen Y และ Gen Z ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญและยโสธร ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ จำนวน 2,318,923 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คนและนำไปกำหนดสัดส่วนตามขนาดของประชากรในแต่ละจังหวัดสำหรับนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 10 เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้แล้วทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบตามจำนวนที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 440 คน อันเป็นการเพิ่มขนาดและปรับสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างให้มีความเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลมากขึ้น (Chaimay, 2013)

### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราวัด 5 ระดับจำนวน 30 ข้อ และ 10 ระดับอีกจำนวน 6 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาแล้วนำไปทดลองใช้เพื่อทดสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย และได้ผลทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างที่ค่า KMO .91 และ .94 กับได้ค่า Goodness of fit แสดงความสอดคล้องเข้ากันดีระหว่างข้อสรุปเชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .000 ส่วนความเชื่อมั่นได้ค่า Alpha ที่ .95 และ .94 กับความเที่ยงตรงรายข้อระหว่าง .35-.88 (Pipitkun, 2018)

### 3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเสนอค่าสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเชิงปริมาณของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติแบบอธิบายและ

แบบอ้างอิงในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคลาดเคลื่อน เพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

## ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสนใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง: กรณีศึกษา กลุ่มคนใน Gen Y และ Gen Z ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญและยโสธร สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นหญิงคิดเป็นร้อยละ 64.3 เป็นชายร้อยละ 35.7 ส่วนลักษณะด้านอายุพบว่ากลุ่มคนใน Gen Y อายุระหว่าง 24-35 ปีมีร้อยละ 28.4 กับกลุ่มคนใน Gen Z อายุระหว่าง 18-23 ปีมีมากถึงร้อยละ 45.0

นอกจากนี้แล้วผลวิจัยยังพบว่ากลุ่มคนใน Gen Z เป็นชายมากกว่าเป็นหญิงโดยมีชายร้อยละ 54.1 และเป็นหญิงเพียงร้อยละ 39.9 ขณะที่กลุ่มคนใน Gen Y เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมีร้อยละ 26.1

กลุ่มคนใน Gen Y และ Z ที่ให้ข้อมูลมา มีลักษณะบุคลิกภาพด้านการปรับตัวได้เกือบทุกสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมามีบุคลิกภาพปรับได้บางสถานการณ์ร้อยละ 33.40 ขณะที่สามารถปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์มีเพียงร้อยละ 25.2 กับมีบุคลิกภาพไม่แน่ใจในตนเองอีกร้อยละ 3.9 ส่วนลักษณะบุคลิกภาพด้านการทำงานในเวลาเดียวกันนั้นพบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 52.3 ทำงานได้ 1-2 อย่างในเวลาเดียวกัน กับอีกร้อยละ 20.7 ไม่แน่ใจในตนเองและอีกร้อยละ 17.0 ทำงานได้อย่างเดียวส่วนอีกร้อยละ 10.0 ทำงานได้มากกว่า 3 อย่างขึ้นไป

2. คุณลักษณะของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ พบว่า ลักษณะบุคลิกภาพด้านความคาดหวังต่อความสำเร็จในงานที่ทำพบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 46.1 คาดหวังในความสำเร็จจากงานค่อนข้างสูง รองลงมาคาดหวังปานกลางร้อยละ 34.8 และคาดหวังค่อนข้างสูงร้อยละ 16.8 ขณะที่คาดหวังในระดับต่ำมีเพียงร้อยละ 2.3 และเมื่อนำเอาไปพิจารณาตามระดับช่วงอายุหรือกลุ่มคนใน Gen Y และ Z จะพบว่าลักษณะบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์นั้นกลุ่มคนใน Gen Y สามารถปรับตัวได้เกือบทุกสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมาปรับตัวได้บางสถานการณ์ร้อยละ 28.0 และปรับได้ในทุกสถานการณ์ร้อยละ 25.6 ขณะที่กลุ่มคนใน Gen Z ปรับตัวได้ในบางสถานการณ์มากถึงร้อยละ 43.4 และปรับตัวได้เกือบทุกสถานการณ์ร้อยละ 32.3 กับอีกร้อยละ 17.7 มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวในทุกสถานการณ์ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 บุคลิกภาพด้านการปรับตัวของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z

| Generation | บางสถานการณ์ | เกือบทุกสถานการณ์ | ทุกสถานการณ์ |
|------------|--------------|-------------------|--------------|
| Gen Y      | 28.0%        | 44.0%             | 25.6%        |
| Gen Z      | 43.4%        | 32.3%             | 17.7%        |

Chi-Square 33.12, df = 6 Sig. 000

นอกจากนี้แล้วยังพบว่ากลุ่มคนใน Gen Y และ Z ต่างมีความสามารถในการทำงานได้มากกว่า 1-2 งานในเวลาเดียวกันโดยคนในกลุ่ม Y ทำได้มากกว่าร้อยละ 63.2 ขณะที่กลุ่มคนใน Gen Z ทำได้น้อยกว่าที่ร้อยละ 41.4 โดยมีอีกถึงร้อยละ 30.8 ที่ไม่แน่ใจในตนเอง

ขณะเดียวกันที่ กลุ่มคนใน Gen Y ที่มีความคาดหวังระดับค่อนข้างสูงมากถึงร้อยละ 55.2 ขณะที่กลุ่มคนใน Gen Z มีน้อยกว่าเพียงร้อยละ 40.9 และเท่ากันกับระดับปานกลางคือร้อยละ 40.9 กับกลุ่มคนใน Gen Y และ Z ร้อยละ 13.6 ที่มีความคาดหวังต่อความสำเร็จในระดับสูง ตามตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 2 ระดับความคาดหวังต่อความสำเร็จของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z

| Generation | ปานกลาง | ค่อนข้างสูง | สูง   |
|------------|---------|-------------|-------|
| Gen Y      | 31.2%   | 55.2%       | 13.6% |
| Gen Z      | 40.9%   | 40.9%       | 13.6% |

Chi-Square 23.22, df = 6 Sig. 001

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มคนใน Gen Y และ Z ต่างมีรายได้ได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะ Gen Z มีมากถึงร้อยละ 54.5 ที่มีลักษณะรายได้ได้น้อยกว่าค่าใช้จ่ายขณะที่กลุ่มคนใน Gen Y มีเพียงร้อยละ 48.0 ส่วนอีกร้อยละ 40.0 มีรายได้พอดีกับค่าใช้จ่าย กับกลุ่มคนใน Gen Y เลือกที่จะรับประทานอาหารที่สะอาดและปลอดภัยมากกว่ากลุ่มคนใน Gen Z ที่มีเพียงร้อยละ 43.9 แต่จะเป็นกลุ่มที่ไม่ได้เลือกรับประทานเลยมากถึงร้อยละ 33.6 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ลักษณะการรับประทานอาหารของกลุ่มคน Gen Y และ Z

| Generation | สะอาดและปลอดภัย | ไม่ได้เลือก |
|------------|-----------------|-------------|
| Gen Y      | 64.8%           | 33.6%       |
| Gen Z      | 43.9%           | 53.5%       |

Chi-Square 27.38, df = 4, Sig. 000

รวมถึงกลุ่มคนใน Gen Y ใช้ Internet วันละ 3-4 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 39.2 และใช้วันละ 1.2 ชั่วโมงมีเพียงร้อยละ 21.6 กับอีกร้อยละ 19.2 ใช้ Internet วันละ 5-6 ชั่วโมง ซึ่งต่างจากกลุ่มคนใน Gen Z ที่มีชั่วโมงในการใช้ Internet ต่อวันมากถึง 5-6 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 22.7 รองลงมาใช้ Internet วันละ 3.4 ชั่วโมงกับน้อยที่สุดร้อยละ 11.6 ของกลุ่มคนใน Gen Z มีการใช้ Internet ต่อวันๆละ 1-2 ชั่วโมง

3.ระดับความสนใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเห็นของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z พบว่า ความสนใจทางการเมืองของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z อยู่ในระดับสนใจน้อยที่ค่าเฉลี่ย 6.87 (SD. 2.24) ยกเว้นองค์ประกอบด้านสิทธิพื้นฐานของพลเมืองมีค่าเฉลี่ยระดับสนใจน้อยที่สุด 6.49 (SD. 2.46) นอกจากนี้มีลักษณะอยู่ในระดับสนใจน้อยเริ่มต้นจากประเด็นสาธารณะ 7.04 (SD. 2.39) ความเท่าเทียมกันของพลเมือง 6.98 (SD. 2.48) ความสำเร็จหรือล้มเหลวของรัฐบาล 6.97 (SD. 2.63) การหารายได้และการดูแลประชาชน 6.92 (SD. 2.53) และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก 6.86 (SD. 2.46)

แต่เมื่อนำไปจำแนกตามกลุ่มอายุของคนในรุ่น Y และ Z จะพบว่าแตกต่างกันโดยกลุ่มคนใน Gen Y ให้ความสนใจกับความเท่าเทียมกันของพลเมืองหรือประชาชนมากกว่า การหารายได้และการดูแลประชาชนของรัฐบาลโดยมีค่าเฉลี่ยที่ 7.47 (SD. 2.28) รองลงมาเป็นค่าเฉลี่ยความสนใจทางการเมืองด้านการหารายได้และการดูแลประชาชนของรัฐบาล 7.45 (SD. 2.24) ถัดมาเป็นด้านความสำเร็จหรือความล้มเหลวของรัฐบาลซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านความเท่าเทียมกันของพลเมือง 7.40 (SD. 2.27 และ 2.28) ต่อมาเป็นค่าเฉลี่ยด้านเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกของประชาชน 7.24 (SD. 2.28) กับต่ำสุดเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานของประชาชนที่ค่าเฉลี่ย 6.90 (SD. 2.28)

ขณะที่กลุ่มคนใน Gen Z มีระดับความสนใจทางการเมืองต่ำกว่ากลุ่มคนรุ่น Y และให้ความสนใจทางการเมืองด้านประเด็นสาธารณะมากกว่าด้านอื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 6.57 (SD. 2.24) ถัดมาเป็นความสนใจด้านความเท่าเทียมกันของพลเมือง 6.54 (SD. 2.71) อันดับสามเป็นความสนใจทางการเมืองด้านเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกของประชาชนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านความสำเร็จหรือความล้มเหลวของรัฐบาลที่ค่าเฉลี่ย 6.50 (SD. 2.72 และ 2.98) ถัดมาเป็นด้านการหารายได้และดูแลประชาชน 6.33 (SD. 2.74) กับอันดับสุดท้ายคือ สิทธิพื้นฐานของประชาชนที่ค่าเฉลี่ย 5.98 (SD. 2.65) ดังตารางต่อไปนี้



ตารางที่ 3 ลักษณะความสนใจทางการเมืองของกลุ่มคน Gen Y และ Z (n = 440)

| Generation | Right                | Freedom           | Equal             | Government        | Public            | People C.         |
|------------|----------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Gen Y      | 6.90<br>(SD<br>2.28) | 7.24<br>(SD 2.28) | 7.47<br>(SD 2.28) | 7.40<br>(SD 2.27) | 7.40<br>(SD 2.24) | 7.45<br>(SD 2.24) |
| Gen Z      | 5.98<br>(SD<br>2.65) | 6.50<br>(SD 2.72) | 6.54<br>(SD 2.71) | 6.50<br>(SD 2.98) | 6.57<br>(SD 2.24) | 6.33<br>(SD 2.74) |

Political Interest of Gen Y = 7.30 (SD. 2.02, e = .18)

Political Interest of Gen Z = 6.40 (SD. 2.48, e = .17)

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทั้งภาพรวมและองค์ประกอบที่ค่าเฉลี่ย 3.11 (SD. 75) ยกเว้นองค์ประกอบด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกับการใช้ Internet หาข้อมูลและความรู้มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด 3.88 (SD. 1.12) และ 3.56 (SD. 1.02) นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ทัศนคติทางการเมือง 3.22 (SD. 90) ร่วมแสดงออกทางการเมือง 2.83 (SD. 93) ก่อตั้งขบวนการกลุ่ม 2.80 (SD. 1.09) จัดปัญหาทั่วไป 2.76 (SD. 1.01) และการรวมกลุ่มเครือข่ายในสังคมออนไลน์ 2.70 (SD. 75)

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจำแนกตามตามกลุ่มอายุ Gen Y และ Z จะพบว่า กลุ่มคนใน Gen Y มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับมากที่สุดองค์ประกอบคือการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกับการใช้ Internet หาข้อมูลกับความรู้ทางการเมืองนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งต่างจากกลุ่มคน Gen Z มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มคน Gen Y และ Z

| Gen   | Vote            | Campaign        | Use In.         | Network         | Group           | Express        | Eliminate       |
|-------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|----------------|-----------------|
| Gen Y | 4.14<br>SD. 94  | 3.45<br>SD. 74  | 3.92<br>SD. 82  | 2.96<br>SD.1.11 | 3.06<br>SD.1.10 | 3.00<br>SD. 92 | 2.80<br>SD. 98  |
| Gen Z | 3.42<br>SD.1.20 | 2.98<br>SD.1.02 | 3.33<br>SD.1.08 | 2.73<br>SD.1.03 | 2.85<br>SD.1.05 | 2.81<br>SD.96  | 2.69<br>SD.1.04 |

Political Participation of Gen Y = 3.33 (SD. 65)

Political Participation of Gen Z = 2.96 (SD. 85)

## อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความสนใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง: กรณีศึกษา กลุ่มคนใน Gen Y และ Gen Z ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ และ ยโสธร มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลวิจัยข้อมูลทั่วไปพบว่า กลุ่มคนใน Gen Y เป็นหญิงมากกว่าชาย และมีอายุระหว่าง 24-35 ปีเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่กลุ่มคนใน Gen Z มีชายมากกว่าหญิงซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 18-23 ปี และเรื่องนี้ พาฝัน หน่อแก้ว (2021) ได้ระบุถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งในประเทศไทยปี 2562 ครั้งล่าสุดซึ่งพบว่ามียุคคนใน Gen Y มากถึง 19.58 ล้านคนบวกกับกลุ่มคนอายุ 18-25 ปีซึ่งเรียกว่า First Vote มีถึง 7.33 ล้านคนรวมกันได้กว่า 27 ล้านคนที่ต่างออกมาร่วมกันกำหนดอนาคตของตนเอง นอกจากนี้แล้ว ภาณุ อารี (2021) ยังได้อธิบายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มคนใน Gen และ Gen Z ว่าเป็นพฤติกรรมของกลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 27-42 ปีเรียกว่า Gen Y กับกลุ่มคนที่อายุต่ำกว่า 26 ปีลงไปเรียกว่ากลุ่มคนใน Gen Z ที่ต่างเติบโตมาท่ามกลางเหตุการณ์ทางสังคมไม่เหมือนกันแต่มีหลายนิสัยที่คล้ายกัน ส่วนกรณีที่จำนวนประชากรเพศหญิงมากกว่าเพศชายนั้นถือว่าเป็นเรื่องปกติของข้อมูลประชากรปัจจุบันของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่พบว่าล่าสุดประชากรไทยมีเพศชายน้อยกว่าเพศหญิงโดยเฉพาะกลุ่มประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไปพบว่ามีเพศชายเพียง 22.3 ล้านคนแต่มีประชากรหญิงมากกว่าถึง 24.3 แต่อย่างไรก็ตาม Thailand board investment ได้ปรับปรุงข้อมูลประชากรล่าสุดเมื่อ 15 มกราคม 2565 แล้วพบว่ากลุ่มคนใน Gen Z ซึ่งมีอายุต่ำกว่า 24 ปีลงมากลับมีเพศชายมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย โดยมีเพศชายอยู่ประมาณ 9.9 ล้านคนขณะที่มี Gen Z หญิง 9.4 ล้านคน เพราะฉะนั้นจากผลวิจัยที่สรุปได้นี้เชื่อได้ว่าจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งกลุ่มคนใน Gen X, Y และ Z มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับข้อมูลระดับประเทศ นอกจากนี้แล้วความเป็นเพศชายและเพศหญิงไม่น่าจะมีผลกระทบต่อความสนใจและการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มผู้เรียกร้องประชาธิปไตยนับตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2563 เป็นต้นมามีกลุ่มคนใน Gen Y และ Z ทั้งสองเพศ รวมถึงข้อเรียกร้องสำคัญเกี่ยวกับการข้ามเพศไปสู่เพศอื่นอันถือว่าเป็นสิทธิพื้นฐานของประชาชนที่จะได้ใช้ชีวิตของตน สอดคล้องกับศิริกร เอื้อไพจิตร (2019) ที่ได้รายงานข่าวเกี่ยวกับการจัดงานของกลุ่มหลากหลายทางเพศเพื่อกระตุ้นให้สังคมเปิดใจและยอมรับในสิทธิความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกันของกลุ่มเพศวิถึ หรืออาจเรียกว่ากลุ่มข้ามเพศ และ LGBT ทั้งนี้มีข้อเรียกร้องให้ปฏิบัติต่อกลุ่มเพศวิถึเช่นเดียวกันคนปกติทั่วไปซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใดรับรองเพศสภาพที่หลากหลายนี้ (มติชน, 2562)

แต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะทั่วไปด้านเพศกับอายุอาจมีผลต่อทัศนคติและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ ดังที่ Voice (2021) ระบุว่าเด็กต้องส่งเสียงเรียกร้อง

(Call Out) ในสิทธิที่พวกเขาได้รับผลกระทบอย่างไม่ยุติธรรม เด็กออกมาวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของผู้ใหญ่ และรวมตัวกันพูดถึงภัยที่กำลังคุกคามชีวิตของพวกเขาทั้งจากที่บ้านและที่โรงเรียน เด็กกล่าวถึงการชุมนุมคุกคาม การทำร้ายทางเพศไปจนการไม่ได้รับการเอาใจใส่และดูแลเป็นอย่างดีเท่ากันจากผู้ใหญ่ที่มีอำนาจในบ้านเมือง ทั้งนี้เพราะเพศกับอายุมักเข้ามาเกี่ยวข้องกับปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมเครื่องประเพณีเสมอ (ศูนย์วิจัยอนาคตศึกษา, 2565)

2. คุณลักษณะของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ จะเห็นได้ว่ากลุ่มคนใน Gen Z ที่เจริญเติบโตขึ้นมาพร้อมกับความขัดแย้งและเอารัดเอาเปรียบของคนในสังคม ที่ต้องพยายามปรับตัวอยู่กับโลก Internet เพื่อใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางโลกเสมือนจริงที่ทำร้ายกลุ่มคนใน Gen Z น้อยกว่าสังคมที่เป็นจริง โดยเฉพาะการจับกุมคุมขังเด็กและเยาวชนที่มีความเห็นต่างในทางการเมือง และพยายามเรียกร้องในสิทธิของพวกเขาหากแต่ถูกผู้มีอำนาจในบ้านเมืองยึดเย็ดข้อหา นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 เป็นต้นมา เด็กและเยาวชนจำนวนมากกว่า 1,400 รายถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมและดำเนินคดี (Voice, 2565) รวมไปถึงอย่างน้อยมีเด็ก 1 คนที่ถูกยิงและเสียชีวิตไปในท้ายที่สุดเนื่องจาก เขาสนใจและลุกออกมาปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเองที่ถูกผู้ใหญ่ในสังคมไทยเพิกเฉยและไม่เหลียวแลที่จะเคารพ (The Matter, 2022) ปกป้องและส่งเสริมให้เด็กได้ใช้สิทธิของตนเองได้อย่างเต็มที่ นอกจากนั้นแล้วเด็กที่มีอายุน้อยที่สุดเพียง 12 ปีที่ถูกทำร้ายและดำเนินคดีจากกรณีสนใจและเดินไปออกไปบอกผู้ใหญ่ทั่วไปว่าให้เคารพต่อความต่างกันของการเป็นมนุษย์ ซึ่งนอกจากผู้ใหญ่จะไม่ตอบคำถามนั้น หรือแก้ไขปัญหาก็เด็กออกมาเรียกร้องและร่วมเดินขบวนประท้วง (Child in Protest) ด้วยสันติวิธีแล้ว ผู้ใหญ่ยังตรงเข้าทำร้าย คุกคาม คุมขัง จับกุม และดำเนินคดี อันเป็นเหตุทำให้เด็กรุ่นใหม่ใน Gen Z จากกรณีการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีอายุน้อยที่สุดนั้นมีอายุ 12 ปี กับอีกหลายคนที่ยังดำรงและลุกขึ้นมาเคลื่อนไหวทางการเมือง (หทัยกาญจน์ ตรีสุวรรณ, 2020)

นอกจากนี้แล้วยังพบว่ากลุ่มคนใน Gen Y และ Z ต่างมีความสามารถในการทำงานได้มากกว่า 1-2 งานในเวลาเดียวกันโดยคนในกลุ่ม Y ทำได้มากกว่าร้อยละ 63.2 ขณะที่กลุ่มคนใน Gen Z ทำได้น้อยกว่าที่ร้อยละ 41.4 โดยมีอีกถึงร้อยละ 30.8 ที่ไม่แน่ใจในตนเองและอาจเป็นเพราะกลุ่มคนใน Gen Z ยังต้องค้นหาตนเองอีกต่อไปท่ามกลางสภาพสังคมที่มีความเป็นมนุษย์น้อย และมักทำร้ายเด็กทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจโดยเฉพาะการริดรอนสิทธิเสรีภาพในการใช้ชีวิตของเด็กรุ่นใหม่ที่ต้องการอยากจะใช้ชีวิตเป็นของตนเองแล้วมีผลต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งมักปรากฏได้ชัดในสังคมที่ยังคงยึดติดอยู่กับขนบประเพณีและค่านิยมเดิม การทำตามผู้ใหญ่กลายเป็นทัศนคติที่อาจมีผลต่อปัญหาความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่าทั้งกลุ่มคนใน Gen Y และ Z จำนวน 4-6 ใน 10 ที่ทำงานได้มากกว่า 1 อย่างในเวลาเดียวกันและนั่นหมายความว่าปัญหาการพึ่งระบบหรือโครงสร้างอาจ

มีผลกระทบต่อคนทั้งสองรุ่นน้อยกว่าคนรุ่นเดิม X และ Baby boom โดยเฉพาะเกี่ยวกับความสนใจทางการเมืองของกลุ่มคน Generation Y และ Z จะมีลักษณะเป็นการเรียนรู้จากการสืบค้นข้อมูล แล้วนำมาแลกเปลี่ยน ถกเถียง กับสนทนาในประเด็นการเมืองที่สนใจ เช่น ปัญหาการร่างรัฐธรรมนูญ หรือปัญหาการแสดงออกของเด็กและเยาวชนในโรงเรียนกับมหาวิทยาลัยกว่า 24 แห่งทั่วประเทศจากความคลั่งอำนาจของกลุ่มการเมืองและสถาบันการเมืองเดิม เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ (iLaw, 2564) หรือปัญหาการเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งที่เกี่ยวกับการทุจริต และการไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาของผู้ใช้อำนาจรัฐ หากแต่ต้องการความเป็นอิสระในการล่าประสพการณ์ (ศูนย์วิจัยอนาคตศึกษา, 2565) ทำงานเป็นกลุ่ม และทำงานหลายอย่างในช่วงเวลาเดียวกัน (Raslie & Ting, 2020) ลักษณะของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z มีต่อไปนี้

1) กลุ่มคนใน Gen Y เป็นหญิงมากกว่าชายและมีอายุระหว่าง 24-35 ปี ที่สามารถปรับตัวได้เกือบทุกสถานการณ์รวมถึงยังมีความคาดหวังต่อความสำเร็จค่อนข้างสูงทำงานได้ 1-2 อย่างในช่วงเวลาเดียวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาการมีรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่ายและใช้เวลาอย่างน้อย 1-2 ชั่วโมงสำหรับการออกกำลังกายในช่วงที่ไม่ได้ออกไปเที่ยวนอกบ้านมากกว่าการได้ออกไปเที่ยวพักผ่อนตามแหล่งธรรมชาติที่ต้องการจะไป จึงทำให้กลุ่มคนใน Gen Y ให้ความสำคัญกับการรับประทานอาหารที่สะอาดและปลอดภัยและการใช้ Internet 3-4 ชั่วโมงต่อวัน เพราะฉะนั้นลักษณะเด่นชัดของกลุ่มคนรุ่น Y เกี่ยวข้องกับการมองโลกในแง่ดี ยึดมั่นต่อหน้าที่ของความเป็นพลเมือง นิยมความหลากหลาย และสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้อย่างกล้าหาญ อีกทั้งเน้นการทำงานร่วมกัน สนใจการปรับแต่ง และความสำเร็จที่ต้องอาศัยความกล้าหาญเข้าไปเผชิญ หากแต่ต่างไปจากกลุ่มคนรุ่น Z ที่มีค่านิยมหลักที่เน้นอิสรภาพมากกว่าคนรุ่นอื่น ทั้งนี้เพราะกลุ่มคนใน Generation Y และ Z ให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สื่อสังคม และความสำเร็จที่รวดเร็ว อันทำให้เกิดคุณลักษณะที่เด่นชัดและต่างไปจากกลุ่มคนรุ่นเดิมคือ X กับ Y ที่ความมีนិยัสัยซื่อสัตย์ (Integrity) เปิดกว้าง (Openness) อดทน (Tenacity) และชอบดูแล (Care) ซึ่งด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมานี้ล้วนแต่เป็นเหตุผลที่นำไปสู่การอธิบายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ของกลุ่มคนรุ่น Y กับ Z (รศรินทร์ เกรย์ และคณะ, 2559)

2) กลุ่มคนใน Gen Z มีอายุต่ำกว่า 23 ปีลงมาแต่มีเพศชายมากกว่าเพศหญิง อีกทั้งยังมีความสามารถปรับตัวได้ในบางสถานการณ์เท่านั้น รวมไปถึงเลือกที่จะทำงาน 1-2 อย่างในเวลาเดียวกันกับความคาดหวังต่อความสำเร็จในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูงเพื่อแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่มากกว่ารายรับของตนเอง ขณะเดียวกันที่กลุ่มคนใน Gen Z จะใช้เวลามากถึงวันละ 3 ชั่วโมงสำหรับการออกกำลังกายรวมถึงการได้ออกไปท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติปีละ 1-2 ครั้งหากแต่ไม่ค่อยได้เลือกรับประทานอาหารเท่าใดนัก แต่ที่โดดเด่นชัดเจนของคนในรุ่น Z นี้เกี่ยวข้องกับการใช้ Internet มากถึงวันละ 5-6 ชั่วโมงและอาจมีผล

ต่อการเปิดพรรคชนะกับความคิดเห็นกว้างมากกว่ากลุ่มคนในรุ่นเดิมอันเป็นเหตุทำให้เด็กในรุ่นนี้ออกมาเรียกร้องถึงสิ่งพวกเขาต้องการ เช่นที่ Gudkov et al (2020) ได้อธิบายไว้ว่ามีกลุ่มคนใน Gen Z กว่าร้อยละ 60 ที่หวาดกลัวต่อปัญหาลพิษ ความยากจน กับการว่างงานที่ได้กลายเป็นโครงสร้างความหวาดกลัวของกลุ่มในรุ่นนี้อันเป็นอีกเหตุผลหนึ่งทำให้กลุ่มคนในรุ่น Z นี้ชอบหรือสนใจที่จะแสดงออกเพื่อกิจกรรมสาธารณะรวมไปถึงการแสดงความรู้สึกไม่พอใจต่อสังคมกับสิ่งแวดล้อมที่ดี (พัชสิรี ชมภูคำ และณัฐธิดา จักรกัศิรีสุข, 2563) เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ออกไปช่วยเหลือคนจน คนไม่มีที่พักอาศัย ไปจนถึงคนที่ถูกเอาเปรียบในสังคมอันเป็นผลผลิตจากกลุ่มคนรุ่นเดิม (อรรธรณ สว่างอารมณ์, 2563)

3. ความสนใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเห็นของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญมีความสนใจทางการเมืองอยู่ในระดับสนใจน้อย โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานของประชาชน และอาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มคนทั้งสองรุ่นที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเหล่านี้ขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิพลหรือผลที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานของประชาชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงสร้างทางสังคม ค่านิยมและวัฒนธรรมถิ่นของคนในจังหวัดนี้ไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานของประชาชน รวมถึงลักษณะการเคารพนบน้อมของผู้คนในแถบจังหวัดนี้มีผลต่อระดับความสนใจทางการเมืองของคนทั้งสองรุ่น นอกจากนี้แล้วปัญหาความยากจน ความหวาดกลัวต่ออนาคตกับปัญหาอื่นในสังคมอาจมีผลต่อการบดบังความสนใจทางการเมืองของกลุ่มคนทั้งสองรุ่นในจังหวัดทั้งสามโดยเฉพาะวัฒนธรรมการใช้อำนาจกดขี่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ดังที่ Isaan Record (2022) ระบุไว้เกี่ยวกับอธิปไตยว่าด้วยเรื่องทรงผมของเด็กอีสานสะท้อนถึงความไม่ปลอดภัยในการออกมาแสดงความเห็นเกี่ยวกับสิทธิเหนือร่างกายของตนเอง ตลอดจนการยึดเหยียดข้อกล่าวหาทางการเมืองแก่กลุ่มคนรุ่นใหม่อาจมีผลต่อการมีระดับความสนใจทางการเมืองของกลุ่มคน Gen Y และ Z ของจังหวัดทั้งสามอยู่ในระดับน้อยอันอาจเกิดจากเหตุผลเกี่ยวกับชาติพันธุ์ของคนอีสานที่มักถูกกดขี่จากสังคมส่วนกลาง แต่ในทางตรงข้ามกับมีกลุ่มคนรุ่นใหม่ทั้ง Gen Y และ Z ที่อาศัยในเขตอีสานที่พยายามสื่อถึงความมีตัวตนของคนอีสานให้สังคมได้รับรู้ นอกจากนี้แล้ว ศุภวรรณ คงสุวรรณ (2020) บันทึกคำสนทนากับกลุ่มเด็กหลายกลุ่มที่ต่างออกมาร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองในช่วง ปี พ.ศ. 2563 ไว้ว่านอกจากเด็กในระดับมัธยมศึกษาที่จัดให้มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มแล้วจัดเวทีปราศรัยเพื่อให้ได้สังคมที่ติกลับคืนมานั้น เด็กยังมีความเห็นทางการเมืองเป็นของตนเอง เช่น เรารักพ่อแม่เรา แต่เรามีสิทธิที่จะแสดงความเห็นและใช้ชีวิตในรูปแบบที่เป็นของเรา หรือ การแสดงความเห็นเป็นการลดความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคมลงได้ และเราทุกคนมีสิทธิตั้งคำถามกับองค์กรที่อาศัยอยู่เพื่อทำให้มันดีขึ้น ซึ่งด้วยเหตุนี้สิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้เกิดความสนใจต่อการเข้าร่วมทำกิจกรรมการเมืองมีความต่างกันทั้งในกลุ่มคน Gen Y และ Gen Z ที่นอกจากได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาต่างสถานการณ์กันแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับการ

มีความเห็นที่ค่อนข้างลึกซึ้งมากกว่าโดยเฉพาะการคิดในเชิงระบบของกลุ่มคนรุ่น Z (พาฝัน หน่อแก้ว, 2021)

กลุ่มคนใน Gen Y มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่ากลุ่มคนใน Gen Z โดยเฉพาะการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกับการใช้ Internet ในการหาข้อมูลและความรู้ทางการเมืองซึ่งพบว่ากลุ่มคนใน Gen Y มีมากกว่ากลุ่มคนใน Gen Z เช่น การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครั้งต่อไป การลงคะแนนเสียงให้กับพรรคการเมือง หรือนักการเมืองที่เป็นปากเสียงของประชาชน และไม่เกี่ยวข้องกับการซื้อสิทธิขายเสียง ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติของกลุ่มคนใน Gen Y ที่มองเห็นข้อผิดพลาดทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นเดิม โดยเฉพาะการซื้อสิทธิขายเสียงที่มีได้ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นกว่า หากแต่กลับยังคงต้องใช้ชีวิตลำบากมากขึ้นจึงถือว่าเป็นบทเรียนทางการเมืองที่สำคัญของกลุ่มคนในรุ่น Y และ Z ดังที่ Ali & Azhar (2020) ได้อธิบายไว้ว่า เป็นความสนใจของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ต้องการเข้าไปแก้ไขสถานการณ์ที่ผิดพลาดไปทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นเดิม แต่อย่างไรก็ตามปัจจัยที่น่าสนใจคือ การสร้างค่านิยมใหม่ทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ได้คิดว่า การเมืองเป็นเรื่องใกล้ตัว ซึ่งต่างจากค่านิยมเดิมของกลุ่มคนรุ่นเก่าที่มักคิดว่า การเมืองเป็นเรื่องไกลตัวและด้วยเหตุผลนี้มีผลต่อระดับความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเมืองต่างไปจากเดิมมากทั้งที่เกี่ยวกับชุดความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ โดยเฉพาะการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองแบบปิดที่ยั่วและทำลายให้คนรุ่นใหม่แสวงหาข้อมูลรองมาอธิบายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นให้เข้าใจชัดยิ่งกว่าการค้นหาข้อมูลและความรู้ในตำราเรียนที่ค่อนข้างจำกัด (ศุภวรรณ คงสุวรรณ, 2020)

นอกจากนี้แล้วยังสังเกตได้ชัดว่ากลุ่มคนในรุ่น Y และ Z ยังคงมีความเชื่อมั่นต่อระบบประชาธิปไตยอันมีการเลือกตั้งของประชาชนเป็นหลัก ซึ่งนอกจาก 1) สะท้อนเสียงหรือความต้องการของประชาชนได้ดีแล้ว 2) ยังสามารถนำไปใช้ในการควบคุมการใช้อำนาจทางการเมืองที่มีขอบได้ แต่อย่างไรก็ตามจากเหตุการณ์ที่ผ่านมาอาจมีผลให้ความเชื่อมั่นต่อระบบประชาธิปไตยที่มีการลงคะแนนเสียงจากประชาชนลดลงก็ตาม ทำให้กลุ่มคนในรุ่น Y และ Z ต้องเข้าไปดำเนินการแก้ไข และทำให้ผลการเลือกตั้งครั้งล่าสุดแสดงถึงพลังอำนาจของกลุ่มคนรุ่นใหม่ทั้งใน Gen Y และ Z ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Haryadi & Rakhmar (2019) อธิบายว่า เป็นรูปแบบความร่วมมือ การเข้าไปร่วม หรือติดตามสิ่งสำคัญที่เป็นรากฐานของประชาธิปไตยกับการตัดสินใจเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของพวกเขา แบ่งออกได้สองรูปแบบคือ รูปแบบเดิมกับรูปแบบใหม่ที่แตกต่างกันจากการมีส่วนร่วมแบบเดิม (Swanzen, 2018) และได้ย่ำถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบเดิม ประกอบด้วย 1) การเลือกตั้ง Election กับ 2) การติดตามข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวของนักการเมืองหรือพรรคการเมือง Konsongsaen (2021) เพิ่มเติมว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแบบเดิมอาจมีขึ้นทุกการเลือกตั้ง ขณะที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองใหม่นั้นกลับวัดจากสภาพและเวลาจริงที่เกิดขึ้น เช่นการส่งข้อความ ส่งจดหมาย ติด # หรือทำอะไรก็ได้ตามรูปแบบ



ของแต่ละคน (Voice, 2565) การสนทนา หรือแม้แต่การสร้างภาพล้อเลียนทั้งนี้เพราะคุณภาพของการมีส่วนร่วมทางการเมืองสำคัญกว่าในเชิงปริมาณโดยเฉพาะผลกระทบหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Checkoway, 2011) รวมไปถึงการใช้ชีวิตไปตามปกติของผู้คนในสังคมประชาธิปไตยทั้งที่เกี่ยวกับการแสดงความเห็น และการได้พูดคุยหรือสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจ เช่นการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม (BBC, 2020)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า 1) ลักษณะความสนใจทางการเมืองของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z อยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะความสนใจเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานของพลเมือง 2) ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มคนใน Gen Y และ Z อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกับการใช้ Internet ในการหาข้อมูลและความรู้มีค่าเฉลี่ยระดับมาก

## องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

กลุ่มคนใน Gen Y และ Z มีความสนใจทางการเมืองแล้วจึงไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการหารายได้และการดูแลประชาชนของรัฐบาล ความสนใจเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันของประชาชนและความสนใจทางการเมืองในประเด็นสาธารณะ โดยเฉพาะการดูแลเอาใจใส่ประชาชนของรัฐบาล เช่นนโยบายรัฐบาลในการดูแลเอาใจใส่ในแต่ละด้านของการดำรงชีวิตประชาชนตั้งแต่การเอาใจใส่ด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ หลังจบการศึกษามาแล้วไปจนถึงการดูแลปัญหาทุกข์สุขของประชาชน อันเป็นหน้าที่สำคัญหลักของทุกรัฐบาลและการไม่ดูแลเอาใจใส่ต่อประชาชนของรัฐบาลอาจมีผลกระทบต่อการไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กลุ่มคนใน Gen Y และ Z จะเข้าไปร่วมรณรงค์ทางการเมืองด้วยนั้นมีสองกรณีคือ การหารายได้ของรัฐบาลมาดูแลเอาใจใส่ประชาชน กับปัญหาและสภาพความเท่าเทียมกันของประชาชน โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเอาใจใส่ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนตั้งแต่การประกอบอาชีพ ปัญหาค่าครองชีพไปจนถึงการเอาเปรียบกันเองของคนในสังคมที่นับวันเป็นตัวกระตุ้นให้กลุ่มคนทั้งใน Gen Y และ Z ต่างสนใจในการเข้าไปร่วมทำกิจกรรมการเมืองเพิ่มมากขึ้น ความสนใจทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะของ Generation Z ว่า สิ่งที่จะกระตุ้นความสนใจของคนรุ่นใหม่ได้ดีคือ ชุดข้อมูลที่กระแสรองที่สังคมปิดกั้นมานาน เช่น ประวัติชนชาติ และการต่อสู้ของประชาชน ซึ่งหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นให้เด็กได้สืบค้นความรู้และข้อมูลสำหรับนำไปใช้ในการถกเถียงกับ การสนทนากันถึงความสำเร็จและความล้มเหลวของรัฐ และด้วยเหตุผลนี้ทำให้ Page ความรู้ และ Page กิจกรรมกลายเป็นพื้นที่อิสระทางความคิด ซึ่งเด็กอายุระหว่าง 16-29 ปีใช้เป็นพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นกับการค้นหาเหตุผลร่วมกัน

## เอกสารอ้างอิง

- ชนัญญา อรณพ ฌ อยุธยา การดา ร่วมพุ่ม และมาโนช ชุ่มเมืองปัก. (2563). *นิเวศสื่อหรือพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์*, วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร, 3(2), 147-169.
- พัชสีร์ ชมภูคำ และณัฐธิดา จักรภักดิ์ศิริสุข. (2563). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจและแรงจูงใจในการทำงาน กรณีศึกษาเปรียบเทียบกับคน Gen Y และ Gen Z ในเขตกรุงเทพมหานคร*, จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทรรศน์, 42(3), 1-18.
- พระสิริรัตน์เมธี พระไกรสร สุมโนและพระมหาสมศักดิ์ สติสมุปนโน. (2563). *การเลือกตั้งท้องถิ่นกับการพัฒนาประชาธิปไตย*, Journal of Modern Learning Development, 6(4), 384-396.
- พาฝัน หน่อแก้ว. (2021). *คุยกับนักเรียนเลวทำไมต้องหยุดเรียน และทำไมไม่ทนกับระบบการศึกษาที่ล้มเหลว*, <https://themomentum.co/students-strike/>.
- มติชน. (2562). *วิบากกรรมคนข้ามเพศ รววันคนเท่ากัน*, [https://www.matichon.co.th/lifestyle/news\\_1646757](https://www.matichon.co.th/lifestyle/news_1646757).
- รศรินทร์ เกรย์ อุมารณณ์ ภัทรวาณิชย์ อักษรภาค หลักทอง และเจตพล แสงกล้า. (2559). *คุณภาพชีวิตต่างวัยของผู้มีงานทำ*, สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วุฒิพร ลิ้มวราภัส และสุวิตา เป้าอารีย์. (2563). *กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์: กรณีศึกษา Post today และแนวหน้า*, วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษา ในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์, 6(2), 106-118.
- วิชัย เทียนถาวร. (2564). *คนไทยเป็นเจ้าของอิปไตและประเทศ*, Matichon Online, 22 กรกฎาคม 2564, [https://www.matichon.co.th/article/news\\_2839598](https://www.matichon.co.th/article/news_2839598)
- วีระศักดิ์ จินารัตน์. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยสมัยใหม่*, พิมพ์ครั้งที่ 1; อุบลราชธานี, ยงสงวนกรู๊ป จำกัด.
- ศิริกร เอื้อไพจิตร. (2019). *LGBT: มองมุมต่าง เดือนแห่งคนหลากหลายทางเพศ*, <https://www.bbc.com/thai/48715711>.
- ศุภการรณ คงสุวรรณ. (2020). *สังคมไทยในมือ Mob รุ่นเล็ก: การต่อสู้ของเด็กมัธยมที่มีอนาคตเป็นเดิมพัน*, <https://www.the101.world/students-movement/>.
- ศูนย์วิจัยอนาคตศึกษา. (2565). *เจาะลึกอนาคตของคนแต่ละ Generation*, <https://www.facebook.com/FutureTalesLABbyMQDC/posts/1126089934862546>.
- ศูนย์วิจัยแห่งอนาคต. (2565). *Gen Y เน้นเที่ยวบ่อยแต่ไม่เที่ยวนาน*, <https://www.facebook.com/FutureTalesLABbyMQDC/posts/1143535979784608>



- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2564). พลเมืองดี วิธีประชาธิปไตย,  
[https://www.ect.go.th/dlc2/ewt\\_dl\\_link.php?nid=89](https://www.ect.go.th/dlc2/ewt_dl_link.php?nid=89)
- หทัยกาญจน์ ตรีสุวรรณ. (2020). *Flash mob: เกียมุดมๆ กับปรากฏการณ์กะลาแตกของเด็กหัวกะทิ*, <https://www.bbc.com/thai/thailand-53719677>.
- อรรวรรณ สว่างอารมณ์. (2564). *การศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของพลเมือง 4 รุ่น: กรณีศึกษาอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*, *Journal of Social Development*, 23(1), 163-180.
- Ali, S., & Azhar, S.M. (2020). *Political activism in generation Y: a global phenomenon*, *Pakistan Business Review*, 22(2), 185-197.
- BBC. (2020). *แฟลชม็อบนักเรียน-นักศึกษา ประกายไฟในกระทะหรือเพลิงลามทุ่ง*, <https://www.bbc.com/thai/thailand-51640629>.
- Chaimay, B. (2013). *Sample size determination in descriptive study in public health*, *Thaksin*, 16(2), 9-18.
- Checkoway, B. (2011). *What is youth participation: การมีส่วนร่วมของเยาวชนคืออะไร*, *Rethink Urban Spaces*, [https://www.goethe.de/resources/files/pdf229/checkoway\\_2011\\_what\\_is\\_youth\\_participation\\_th.pdf](https://www.goethe.de/resources/files/pdf229/checkoway_2011_what_is_youth_participation_th.pdf).
- Gudkov, L., Zorkaya, N., Kochergina, E., Pipiya, K., & Ryseva, A. (2020). *Russia's generation z: attitudes and values; 2019/2020*, <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/moskau/16134.pdf>.
- Haryadi & Rakhmar, M.A. (2019). *Political participation of generation y group of beginners and the use of social media in Jambi province*, *Proceeding International Conference on Social Sciences*, 155-163.
- iLaw. (2564). *ความขัดแย้งทางการเมืองจากผลคำตัดสินของศาลรัฐธรรมนูญ*, <https://ilaw.or.th/node/5843>.
- Isaan Record. (2022). *อธิปไตยว่าด้วยเรื่องทรงผม*, <https://theisaanrecord.co/2022/03/03/democratic-on-hair/>.
- Konsongsaen, P. (2021). *Thai millennials' online political engagement: investigating mechanisms behind their motivation*, Doctoral dissertation of Bangkok University.

- Leonard, B. (2015). *Survey compare workplace traits of generation y and z: gen z better prepared less motivated by money*, SHRM, <https://www.shrm.org/hr-today/news/hr-news/pages/generation-z-traits.aspx>.
- Pipitkun, K. (2018). *Quality of questionnaire tools: validity and reliability in public administration for research*, NEU Academic Research Journal, 8(2), 104-110.
- Raslie, H., & Ting, S-H. (2020). *Gen Y and Gen Z communication style*, Estudios de Economic Aplicada, 39(1), 1-18.  
file:///C:/Users/Administrator/Downloads/4268-Source%20Texts-23040-1-10-20211102.pdf.
- Swanzen, R. (2018). *Facing the generation chasm: the parenting and teaching of generation y and z*, International Journal of Child, Youth and Family Study, 9(2), 125-150.
- The Matter. (2022). *พรรค นตว ชนะเลือกตั้งซ่อมนายกฯ สโมสรรณิธิจุฬาฯ*, <https://www.facebook.com/thematterco/posts/3151076265107754>.
- Voice. (2565). *จากคนตุลา-วัยรุ่นยุคประยุทธิ์บทาบทการต่อสู้ของสตรี การต่อสู้ไกล้เป้าหมาย*, <https://www.facebook.com/watch/?v=1170182800456918>.